

ŁÓDŹ, 27 CZERWCA 2019 R.

KONFERENCJA

JAK ZARZĄDZAĆ AKTYWNOŚCIĄ FIZYCZNĄ I ZDROWYM ODŻYWIANIEM W FIRMACH? WNIOSKI PRAKTYCZNE Z OGÓLNOPOLSKIEGO BADANIA PRACOWNIKÓW.

Eliza Goszczyńska

Krajowe Centrum Promocji Zdrowia w Miejscu Pracy,

Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera

**Czy firmy dobrze odpowiadają na oczekiwania pracowników
dotyczące promocji zdrowia?**

DWA OGÓLNOPOLSKIE, REPREZENTATYWNE BADANIA

- N=1000 pracowników średnich i dużych firm w Polsce
- Jesień 2018 r.
- Pytano m.in. o:
  - oczekiwania pracowników odnośnie wsparcia ich w aktywności fizycznej i zdrowym odżywianiu się przez zakłady pracy
  - rodzaje organizowanych w ich firmach przedsięwzięć prozdrowotnych
- N=1000 średnich i dużych zakładów pracy
- W imieniu firmy informacji w wywiadzie udzielały osoby odpowiedzialne za zarządzanie kwestiami zdrowia personelu
- Jesień 2017 r.
- Pytano m.in. jakie działania prozdrowotne dot. aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania się organizują dla personelu

CELE PREZENTACJI

- Zestawienie skali oczekiwanych przez pracowników od swoich firm działań prozdrowotnych z podażą tego rodzaju przedsięwzięć w zakładach pracy, tj.
  - odsetkiem osób odnotowujących dane działanie w swoich firmach
  - odsetkiem firm deklarujących organizowanie danego działania dla swoich pracowników
- Wyciągnięcie wniosków praktycznych dla organizacji, przebiegu i ewaluacji działań prozdrowotnych w zakładach pracy.

INSTYTUT MEDYCyny PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZDROWEGO ODŻYWIANIA SIĘ

Badanie pracowników			Badanie firm	
Działanie	Osoby, które oczekują od firmy danego działania	Osoby, które deklarują, że w ich firmach dane działanie jest realizowane	Działanie	Firmy, które deklarują, że dane działanie jest lub było realizowane w minionych 2 latach
Udostępnianie w pracy estetycznych pomieszczeń ze sprzętem kuchennym, gdzie pracownicy mogą przygotowywać posiłek	67%	41%	Dbłość o estetykę i dostępność pomieszczeń socjalnych (np. jadalni), ponad obowiązujące normy	45%
Oferowanie pracownikom bezpłatnie zdrowych przekąsek (np. owoców i warzyw)	66%	19%	Oferowanie pracownikom bezpłatnie zdrowych przekąsek (owoców, warzyw)	21%
Zapewnienie pracownikom możliwości wyboru przerwy na posiłek, wydłużania jej	66%	29%	BRAK DANYCH	
Możliwość zakupu na terenie firmy zdrowych posiłków (np. w automacie, stołówce, cateringu)	62%	25%	Możliwość zakupu na terenie firmy zdrowych posiłków (np. w automacie, stołówce, cateringu)	29%
Oznakowanie dostępnych w firmie zdrowych produktów spożywczych, by pracownicy wiedzieli, które warto wybrać	52%	15%	BRAK DANYCH	
Zorganizowanie/dofinansowanie indywidualnych konsultacji ze specjalistą (np. dietetykiem), który doradza, jak zdrowo żyć	48%	4%	Organizacja indywidualnych porad coachów, psychologów, dietetyków itp.	17%

DZIAŁANIA W ZAKRESIE AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ

Badanie pracowników			Badanie firm	
Działanie	Osoby, które oczekują od firmy danego działania	Osoby, które deklarują, że w ich firmach dane działanie jest realizowane	Działanie	Firmy, które deklarują, że dane działanie jest lub było realizowane w minionych 2 latach
Dofinansowanie abonamentów do obiektów sportowo-rekreacyjnych	76%	36%	Dofinansowanie abonamentów do obiektów sportowo-rekreacyjnych	55%
Zapewnienie udogodnień, np. stojaków na rowery, pryszniców dla przybywających do pracy rowerem, biegiem, na rolkach itp.	61%	32%	Zapewnienie udogodnień, np. stojaków na rowery, pryszniców dla przybywających do pracy rowerem, biegiem, na rolkach itp.	52%
Wspieranie grup, w których pracownicy w wolnym czasie ćwiczą, biegają, uprawiają turystykę, jeżdżą na rowerach, grają w piłkę itp.	50%	9%	Organizowanie dla załogi po pracy zawodów sportowych, treningów, wspieranie grup rekreacyjnych (np. nordic walking, aerobic)	31%
Organizowanie przez firmę turniejów sportowych lub wspieranie ich udziału w zawodach na zewnątrz firmy	49%	15%		

DZIAŁANIA W ZAKRESIE AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ C.D.

Badanie pracowników			Badanie firm	
Działanie	Osoby, które oczekują od firmy danego działania	Osoby, które deklarują, że w ich firmach dane działanie jest realizowane	Działanie	Firmy, które deklarują, że dane działanie jest lub było realizowane w minionych 2 latach
Przygotowanie w firmie miejsc, gdzie można poćwiczyć lub zregenerować się podczas przerw w pracy (np. siłowni, foteli do masażu, pokoju relaksu)	50%	8%		
Zapewnienie pracownikom przyrządów do prostych ćwiczeń na stanowisku pracy (np. piłek do siedzenia, ciężarków, korektorów postawy)	45%	5%	Udostępnienie w firmie miejsc i przyrządów do aktywności fizycznej (np. siłowni, piłek do siedzenia, drążków, ściskaczy), organizowanie ćwiczeń w czasie pracy	18%
Organizowanie krótkiej przerwy w pracy na wspólne ćwiczenia pracowników	40%	4%		

GŁÓWNE WNIOSKI

- Każde z przeanalizowanych działań prozdrowotnych dla personelu jest znacznie rzadziej oferowane (zarówno wg badania firm jak i pracowników) niż wynikałoby to z oczekiwań personelu. Świadczy to o poważnej skali **niezaspokajania przez firmy subiektywnych potrzeb zdrowotnych załogi.**
  - aż 37% pracowników twierdzi, że dotychczasowe działania ich firm na rzecz zdrowia załogi na ogół nie trafiały na potrzeby pracowników

GŁÓWNE WNIOSKI C.D.

- W przypadku wielu przeanalizowanych działań prozdrowotnych firmy dużo częściej deklarują oferowanie ich swojemu personelowi, niż pracownicy dostrzegają je w swoich zakładach pracy

Z CZEGO WYNIKAJĄ DYSPROPORCJE POMIĘDZY OCZEKIWANIAMI PRACOWNIKÓW A OFERTĄ PROZDROWOTNĄ FIRM?

- Niemożność zaspokojenia oczekiwań pracowników spowodowana obiektywnymi, trudnymi do zmiany czynnikami

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

Z CZEGO WYNIKAJĄ DYSPROPORCJE POMIĘDZY OCZEKIWANIAMI PRACOWNIKÓW A OFERTĄ PROZDROWOTNĄ FIRM? C.D.

- Zaniedbywanie przez zakłady pracy etapu oceny oczekiwań zdrowotnych personelu
  - Ocena ta prowadzona jest rzadko
  - Ocena ta jest niskiej jakości

KRAJOWE CENTRUM
PROMOCJI ZDROWIA
W MIEJSCU PRACY

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

OCENA OCZEKIWAŃ PRACOWNIKÓW – INFORMACJE, KTÓRE FIRMY POWINNY ZBIERAĆ

- oczekiwania personelu co do zawartości programu prozdrowotnego firmy
- preferencje pracowników co do sposobu organizacji danego przedsięwzięcia
  - 29% pracowników uważa, że dotychczasowe działania prozdrowotne firmy zwykle były organizowane w mało dogodnym czasie lub miejscu

Źródło: Korzeniowska E., 2017

INSTYTUT MEDYCyny PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

OCENA OCZEKIWAŃ PRACOWNIKÓW – INFORMACJE, KTÓRE FIRMY POWINNY ZBIERAĆ C.D.

- postrzegane przez personel determinanty swoich wzorów zachowań (np. braku aktywności fizycznej), a także odczuwana potrzeba zmian w niekorzystnym dla zdrowia stylu życia
- potrzeby edukacyjne personelu

Źródło: Korzeniowska E., 2017

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

KORZYŚCI DLA FIRMY Z OCENY OCZEKIWAŃ ZDROWOTNYCH PRACOWNIKÓW

- źródło danych istotnych dla zaplanowania programu
- metoda budowania przychylności personelu, pozytywnej postawy wobec programu prozdrowotnego
- sposób budowania u pracowników poczucia wpływu na kształt organizowanych przedsięwzięć prozdrowotnych (program staje się wtedy ich programem)
- sposób na uruchomienie wśród pracowników mechanizmu zaangażowania i konsekwencji

Źródło: Korzeniowska E., 2017

INSTYTUT MEDYCyny PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

SKALA ROZPOZNAWANIA OCZEKIWAŃ ZDROWOTNYCH PRACOWNIKÓW PRZEZ ZAKŁADY PRACY

- Tylko 8% pracowników twierdzi, że ich firmy zbierają od personelu informacje o jego oczekiwaniach w sprawach dotyczących zdrowego stylu życia

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

SKALA ROZPOZNAWANIA OCZEKIWAŃ ZDROWOTNYCH PRACOWNIKÓW PRZEZ ZAKŁADY PRACY

Firma zbiera informacje o potrzebach pracowników podczas nieformalnych rozmów, kontaktów, spotkań	21%
Firma przeprowadza anonimowe ankiety , w których pyta o oczekiwania dotyczące spraw zdrowia	17%
W firmie jest ustalony sposób (procedura) , w jaki pracownicy zgłaszają swoje potrzeby i problemy dotyczące spraw zdrowia	17%
Firma w kwestiach zdrowia opiera się na opiniach szefów zespołów pracowniczych	11%
Firma nie zbiera takich informacji od pracowników	51%

Dane w oparciu o badanie firm. Odsetki nie sumują się do 100%, gdyż firmy wskazywały wszystkie formy gromadzenia informacji o oczekiwaniach pracowników.

Z CZEGO WYNIKAJĄ DYSPROPORCJE POMIĘDZY OCZEKIWANIAMI PRACOWNIKÓW A OFERTĄ PROZDROWOTNĄ FIRM? CD.

- Zaniedbywanie przez firmy ewaluacji satysfakcji personelu z jakości i zawartości programu

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

SKALA OCENY PRZEZ FIRMY SATYSFAKCJI PERSONELU Z PROGRAMU PROMOCJI ZDROWIA

- Tylko 5% pracowników deklaruje, że ich firmy zbierają od personelu opinie o oferowanych im działaniach prozdrowotnych
- 54% średnich i dużych firm w Polsce realizujących promocję zdrowia w ogóle nie bada stosunku pracowników do działań prozdrowotnych

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

Z CZEGO WYNIKAJĄ DYSPROPORCJE POMIĘDZY DEKLARACJAMI FIRM NT. ICH OFERTY PROZDROWOTNEJ A OFERTĄ DOSTRZEGANĄ PRZEZ PERSONEL?

- Ze specyfiki prezentowanych badań

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

Z CZEGO WYNIKAJĄ DYSPROPORCJE POMIĘDZY DEKLARACJAMI FIRM NT. ICH OFERTY PROZDROWOTNEJ A OFERTĄ DOSTRZEGANĄ PRZEZ PERSONEL? CD.

- Kwestia udostępniania programu tylko dla części pracowników
  - 30% pracowników twierdzi, że z najbardziej atrakcyjnych spośród dotychczas oferowanych działań prozdrowotnych zwykle mogły korzystać tylko uprzywilejowane grupy

Z CZEGO WYNIKAJĄ DYSPROPORCJE POMIĘDZY DEKLARACJAMI FIRM NT. ICH OFERTY PROZDROWOTNEJ A OFERTĄ DOSTRZEGANĄ PRZEZ PERSONEL? CD.

- Konsekwencja złego obiegu w firmie informacji o programie
  - 36% pracowników uważa, że informacja o dotychczas realizowanych przez ich firmy działaniach na rzecz zdrowia na ogół nie docierała do wszystkich zainteresowanych

PODSTAWOWE ZASADY DOBREGO MARKETINGU PRZEDSIĘWZIĘĆ PROZDROWOTNYCH

- Dokładne wyjaśnienie, na czym polega dane rozwiązanie, usprawnienie czy usługa
- Przybliżenie personelowi wszelkich trudnych pojęć, haseł
- Wskazanie dlaczego jest to korzystna propozycja
- Bieżąca informacja o zaplanowanych przedsięwzięciach prozdrowotnych
- Weryfikacja, czy istniejące kanały informacyjne obejmują wszystkich pracowników
- Kierowanie się zasadą, by każda informacja była przekazywana na co najmniej na dwa sposoby

Źródło: Korzeniowska E., 2017

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

PIŚMIENNICTWO

- Korzeniowska E.: Główne determinanty jakości zakładowych programów promocji zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej. W: Puchalski K., Korzeniowska E. [red.]. Promocja zdrowia w zakładzie pracy: wsparcie dla zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej pracowników. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 2017, ss. 110-135 Publikacja dostępna pod adresem: <https://promocjazdrowiawpracy.pl/wp-content/uploads/2018/10/Promocja-zdrowia-w-zakladzie-pracy2.pdf>

KRAJOWE CENTRUM
PROMOCJI ZDROWIA
W MIEJSCU PRACY

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Strona internetowa projektu:
<https://promocjazdrowiawpracy.pl/sport-i-odzywianie-w-pracy/>

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

Zadanie finansowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020